

Alexandria dukker op af havet – myter bliver levende

Store dele af Alexandria ligger nu under havet, men franske arkæologer har i flere år bragt mange interessante kunstværker frem til overfladen. En stor udstilling om projektet er blevet vist i Berlin. *Tine Bagh* besøgte den.

Side 18

4 Nogle betragtninger over slangeguden i Historien om den skibbrudne sømand

Hans Kiesow

22 Den 2. pylon i Karnak og Nefertitis piller

Lise Manniche

28 Ægyptens fugle – dengang og nu

Annie Vedelsby

34 Ægyptologi i Australien

Lise Manniche

36 Shenute – en ægyptisk Elias

Paul John Frandsen

46 Konference i Portugal

Lise Manniche

FASTE RUBRIKKER

47 Siden Sidst

51 Anmeldelser

OM FORFATTERNE

Tine Bagh er cand. phil. i ægyptologi, PhD i nærorientalsk arkæologi og ekstern lektor ved CNA

Paul John Frandsen er mag. art. i ægyptologi og lektor ved CNA

Hans Kiesow er bl.a. BA i humaniora og læser nu ægyptologi på CNA

Lise Manniche er mag. art. og PhD i ægyptologi samt ekstern lektor og Carlsbergfondsforsker ved CNA

Annie Vedelsby er konservator, kurateringsassistent og illustratør ved Zoologisk Museums 2. afd.

English abstracts

Reflections on the serpent god in the story of The Shipwrecked Sailor

Hans Kiesow

This often translated story is here interpreted as an allegory of life, death, forgiveness and afterlife. The serpent on the island of the Ka is related to Mehen whose main rôle in the books of the Underworld is as protector of Ra during the night. Based on the evidence inherent in the tale, the adventures of the sailor can be seen as a metaphysical voyage, giving hope and promise to the unfortunate envoy who relates the story.

The 2nd pylon at Karnak and the pillars of Nefertiti

Lise Manniche

The 'pillars of Nefertiti', found some sixty years ago inside the 2nd pylon of the temple of Amun-Ra at Karnak, have not yet been published in full, but among those who have made reference to them in shorter contributions there is some disagreement as to where they actually belonged in the initial building scheme of Akhenaten. The author examines the evidence in the original excavation reports which leaves no doubt as to whether they were found in situ or had been moved in antiquity.

Alexandria

Tine Bagh

Underwater excavations in the harbour of Alexandria have captured the interest of archaeologists and as well as the general public, and a major exhibition is currently touring museums in Europe. The author outlines the history of Alexander and his successors and reveals the background and results of the two main characters involved in reviving the 'sunken' city.

Birds of Egypt – then and now

Annie Vedelsby

The author of this article is also a superb draftsman. She presents six of the birds of ancient Egypt, known from hieroglyphs and (in most cases) also from reliefs and wall-paintings.

Shenute – an Egyptian Elias

Paul John Frandsen

This is the first of a number of articles dealing with Shenute of Athribis, one of the great personalities of the Coptic church who in the 5th century was involved in the turbulent discussions taking place among scholars on the very nature of God. Shenute embraced religion as well as politics, and he became the founding father of Egyptian Christian theological discourse.

Papyrus udgives af
Dansk Ægyptologisk Selskab
c/o Carsten Niebuhr Afdelingen
Københavns Universitet Amager
Snorresgade 17-19
2300 København S

Hjemmeside
www.daes.dk

DÆS e-mail
post@daes.dk

Papyrus e-mail
lise@mannique.org

Bestyrelse
Torben Holm-Rasmussen
(formand)
Elin Rand Nielsen (næstformand)
Pia Adamsen (sekretær)
Tine Bagh
Diana Barfod (kasserer)
Paul John Frandsen
Lise Manniche
(Papyrus-repræsentant)

PAPYRUSredaktion
Lise Manniche (ansv.)
Bo Dahl Hermansen
Annette Kjølby
Annette Lerstrup
Elin Rand Nielsen
Anne Zeeberg

Grafisk medarbejder
Merete Allen Jensen/GangArt

Tryk
P.E. Offset, Varde
Papyrus udgives med støtte fra
Kulturministeriets Tidsskriftstøt-
teudvalg.
Eftertryk kun tilladt med skriftlig
tilladelse fra redaktion og forfat-
tere.
Indlæg modtages gerne. Bortset
fra det redaktionelle stof dækker
bladets indhold ikke nødvendigvis
redaktionens holdninger, da Papy-
rus også er åben for debat.

ISSN 0903-4714

Omslagsbilleder
Forsiden: Alexander den Store,
Det Arkæologiske Museum i
Napoli. Foto LM.
Bagsiden: Øregrib og gudinden
Nekhbet af Annie Vedelsby.

Redaktionelt

Forrige nummer af Papyrus blev efterspurgt i usædvanlig grad. Vi havde i forvejen trykt ekstra eksemplarer, og da disse også blev revet væk, forsatte vi med at producere særtryk. Årsagen var naturligvis den aktuelle oversættelse af Judas-evangeliet til dansk, der gjorde, at ikke blot blev oversætteren og bladet kendt af en videre kreds, men Dansk Ægyptologisk Selskab fik flere nye medlemmer. Der er tydeligvis en stor interesse for det oldkristelige Ægypten, og da der derfra går en direkte linie tilbage til det faraoniske Ægypten, er det helt naturligt, at Papyrus også giver plads til dette "nyere" stof. Det viser sig allerede i Paul John Frandsens artikel i dette nummer, der giver en indledende præsentation af en af de mest karismatiske personligheder i de første århundreder e.Kr.: Apa Shenute, som har efterladt sig en større, litterær produktion. Det Hvide Kloster, som han grundlagde nær byen Sohag, står stadig med sine vældige mure og minder os om denne betydelige periode i Ægyptens historie.

Den græsk-romerske tid i Ægypten danner en bro mellem det faraoniske og det kristne. Tine Bagh besøgte årets store Alexandria-udstilling i Berlin, der viste skatte fra den oversvømmede by (den "sunkne" by, som den dramatisk, men ukorrekt er blevet kaldt). Hun giver et rids af historien om og efter Alexander og fortæller om baggrunden for det seneste årtis fascinerende opdagelser under vandet.

På det faraoniske firmament færdedes gribbe og falke, og på jorden vraltede gæs, ænder og vagtelkyllinger, mens ibis'en gik sin statelige gang og og samlede guldkorn i sit lange næb. Annie Vedelsby, som tidligere har beriget os med oplysninger fra naturens verden, har indkredset dem for os i sin præcise streg og fortæller deres historie.

Under DÆS-turen i september tilbragte redaktøren og et par ihærdige rejsedeltagere en del tid med at identificere de forskellige faraoner, der har sat deres aftryk på den 2. pylon i Karnak, som i mere end tusind år stod som templets hovedindgang. Interessen for dette vældige porttårn stopper dog ikke ved det ydre, for det, der var brugt som fyld indeni, er mindst lige så interessant. Det drejer sig bl.a. om resterne af nogle ca. 10m høje piller, hvor Nefertiti ses ofrende til solskiven i selskab med en af sine døtre, men uden spor af kongen. Der er delte meninger om historien bag disse piller, men de oprindelige udgravningsrapporter kan kaste lys over et par af de omdiskuterede spørgsmål.

Rygtet om Hans Kiesows specialeopgave ved CNA kom Redaktionen for øre, og det viste sig da også hurtigt at være Papyrus-materiale. HK har med basis i allerede eksisterende udlægninger været endnu videre omkring i sin søgen efter et tilfredsstillende bud på en fortolkning af Historien om den Skibbrudne Sømand og ikke mindst den rolle, der spilles af den enorme slange på Ka'ens ø.

Med Siden Sidst, der som altid er Annette Lerstrups personlige oplevelser ved at læse Kmt og Egyptian Archaeology, et par anmeldelser og nyt om ægyptologi i andre lande håber Redaktionen også i dette nummer at have opnået en balance, der kan imødekomme læsernes forventninger.

LM